

CONSELL VALENCIÀ

de CULTURA

PALAU DE FORCALLÓ · Museu, 3 · 46003 València · cvc@gva.es · www.gva.es/cvc/

‘Aguilucho como Vicente Gaos’

El CVC recorda el poeta amb una taula redona

Palau de Forcalló. 27 de març de 2019.- Així va definir el premi Nobel de Literatura Vicente Aleixandre el nostre poeta, fent referència no solament a l'aspecte físic. Tal dia com hui de 1919 va nàixer a València Vicente Gaos, i per això el Consell Valencià de Cultura va considerar del tot oportú recordar-lo a través d'una taula redona. El poeta havia començat a destacar guanyant la primera convocatòria del premi Adonáis l'any 1943 amb *Arcángel de mi noche*, i així ininterrompudament fins al Nacional de Poesia pel seu llibre final, *Última Thule* (1980), d'alguna manera el seu testament poètic.

Però la seua figura d'escriptor, en l'imaginari social, és difícilment destriable del seu entorn més pròxim. Vicente va pertànyer a un grup familiar de molts germans entre els quals es compten figures d'importància en la vida intel·lectual i artística espanyola del segle XX. José va ser filòsof i traductor, rector de les universitats Central de Madrid (l'actual Complutense) i la Nacional de Mèxic. Alejandro va ser poeta, Ángel un escriptor de teoria marxista, i Lola una actriu que va fer cine i teatre amb Buñuel, Borau, Fons i Berlanga. I tots van patir les conseqüències de la Guerra Civil de 1936 amb l'exili (també l'intern, per descomptat), fins al punt que es pot dir que esta vicissitud va ser decisiva en les seues vides i trajectòries professionals.

En nom del president Grisolí, el secretari del CVC, Jesús Huguet ha donat la benvinguda als altres membres de la taula, Elena Salcedo Gaos, neboda del poeta, a Eva Gaos, la seua filla, a Mónica Gaos, néta de José Gaos i a Jaime Siles, també poeta i coneixedor de l'obra de l'homenatjat. Jesús Huguet ha obert les intervencions amb la lectura d'un text sobre Vicente Gaos escrit per Ricardo Bellveser, que no ha pogut estar present en l'homenatge per motius de salut.

Elena Salcedo, la neboda, ha parlat breument de la *saga singular* que, en expressió de JL Abellán, van ser els Gaos, i ha apuntat alguns detalls d'una biografia familiar regida per la paraula *trasterrados*, que tant feia servir el germà gran, José.

Eva Gaos, la filla, s'ha estés per aspectes de la personalitat del poeta com a home, no com a escriptor ni intel·lectual. L'ha definit com un tipus tímid, un magnífic professor àvid de coneixements i un negat per a les matemàtiques i els negocis. Però sobretot ha explicat l'estima que sentia pels germans, i ha descrit la relació que mantenia amb cada un d'ells. Quasi al final, ha recitat, emocionada, un dels tres poemes titulats *Sonetos de amor complementario* que son pare va escriure a sa mare pel 25 aniversari de casats.

Mónica Gaos, néta de José Gaos, ha llegit un text de sa mare, que no ha pogut estar present en l'homenatge del Consell per l'avançada edat que té i sobretot perquè viu a Mèxic. El text ha descrit records familiars d'una manera vívida, quasi un punt de vista del germà gran sobre el context intel·lectual i vital dels anys de formació i de l'exili mexicà.

Jaime Siles, poeta de prestigi i bon coneixedor de l'obra de Vicente Gaos, l'ha descrit com un dels grans de la seua generació, un *heterodox marginat, que no marginal*, com una constant històrica de la cultura espanyola que repeteix contínuament esta figura per acabar integrant-la al final. Ha recordat que el va conèixer ja tard, en 1978, i ha parlat de les seues influències i de la ferida de la Guerra Civil. L'ha classificat pròxim a la *poesia de l'experiència*, cosa que el va acostar al grup de Brines i Bousoño. També ha explicat que l'arquitectura de la seua obra es basava en la intel·ligència, la cultura i la passió, amb la intenció última de donar un sentit a l'Univers, i s'ha estés per algunes de les innovacions formals de la seua obra que més tard adoptarien altres poetes. Al final, ha llegit un sonet del llibre amb què va guanyar l'Adonáis l'any 1943, *Arcángel de mi noche*.

Ha tancat l'acte la consellera Ana Noguera amb la lectura d'un passatge del poema *Testamento*, que ha aplaudit la sala d'actes plena de gom a gom del Consell Valencià de Cultura.